

EINDVERSLAG DORPSVISIE 2025

REACTIES GEMEENTE – PROJECTGROEPEN

Dorpshuis, 14 mei 2025

Aanwezig: 26 personen

Gasten: Froukje Stiekema en Mark Bloeming namens Gemeente Het Hogeland

Welkom

Bram Neuijen leidt in met een overzicht van het ontstaan van de nieuwste dorpsvisie. De spreuk "Eenheid in Verscheidenheid" lijkt het beste samen te vatten hoe er in de afgelopen jaren 6 belangrijke thema's zijn ontwikkeld waar iedereen veel in kwijt kan. Uiteindelijk is het de bedoeling om onder de dorpsbewoners te komen tot overeenstemming over concrete projecten die dan weer in samenspraak met de gemeente kunnen worden uitgevoerd. De thema's waaronder deze projecten vallen zijn:

- Verkeer en veiligheid
- Recreatie
- Wonen
- Groen
- Sociaal leven
- Energietransitie

De eerste opmerkingen uit de zaal betreffen vooral Groen en Recreatie om te wijzen op hoe lastig het is om iets te kunnen doen met het bosje, het bevaarbaar maken van het haventje en de maar, het maaien van de oevers, de kwaliteit van het zwemwater en een nabijgelegen riool.

Reacties vanuit de gemeente

Froukje Stiekema (Dorpencoördinator) krijgt het woord om uit te leggen hoe de gemeente aankijkt tegen onze dorpsvisie. De gemeente geeft toe dat er al vele jaren gesprekken en afspraken zijn geweest zonder resultaten. Zij zijn heel blij met het gedragen plan voor Westernieland dat er nu ligt en willen hun uiterste best doen om dit plan binnen hun mogelijkheden te realiseren. Froukje licht de volgende punten toe:

Verkeer en veiligheid. Dit thema heeft de hoogste prioriteit. De gemeente neemt dit voorjaar het voortouw en maakt een werkplan voor zowel tijdelijke als structurele maatregelen. Dit gaat dan over alle drie doorgaande wegen. Het is de bedoeling dat de tijdelijke maatregelen (bijvoorbeeld voor de dorpsentrees) al na de bouwvak worden uitgevoerd. Voor de structurele maatregelen wordt na de bouwvak een ontwerp gemaakt. Met dit werkplan zullen er in de voorjaarsnota 2026 middelen worden aangevraagd. Als de gemeenteraad daarmee akkoord gaat zou de uitvoering kunnen beginnen in 2027.

Mark Bloeming (Hoofd team Infra en team dorpencoördinatie) zegt dat de gemeente regie voert maar het ontwerp samen met ons zal worden gemaakt en dat het daarom wel draagvlak binnen het hele dorp moet hebben. Zaken die tijd kunnen kosten zijn (archeologisch) bodemonderzoek en rioleringsproblematiek. Jaap Wijnja merkt hierbij op dat er ook al veel archeologisch onderzoek bekend is en dat dat onderzoek toch ook al zou kunnen starten en dat dat niet per se tot uitstel moet gaan leiden.

Concrete zaken die zeker zullen worden opgenomen in het werkplan zijn de dorpsentrees en het wegdek i.v.m. de bulten en trillingen.

De vraag is: hoe en met wie gaan we het draagvlak in het dorp peilen? Je kunt op een dorpsavond een ontwerp bespreken, maar we hoeven niet terug te gaan naar eerdere discussies waarin verschillende opvattingen, belangen en wensen leiden tot een patstelling of tot een herhaling van zetten.

Je zou ook een enquête kunnen afnemen via de email om daarin het draagvlak vast stellen, indien nodig nog gevolgd door een dorpsavond.

Recreatie. Het dorp kan rekenen op de steun van de gemeente; de in de visie genoemde ideeën sluiten mooi aan bij het beleid van de gemeente. Er is hiervoor een aanspreekpunt voor het verkennen, advies en medewerking. Sientje geeft aan dat zij al wel in contact is met Staatsbosbeheer, gemeente en Waterschap over het haventje. De gemeente wil wel samen de mogelijkheden verkennen en dit najaar al beginnen met het maken van een plan. Eén voorbeeld is het veelbesproken haventje, annex bosje, een plek met kansen. Wel moet beheer en onderhoud ook mee worden genomen. Vraag is vaak wel: Hoe ver mogen vrijwilligers gaan; is bv gebruik van een kettingzaag toegestaan? Vrijwilligers zouden geworven kunnen worden via een (on-line) intekenactie.

Wonen. Bij verwaarloosde particuliere panden is het voor de gemeente lastig om maatregelen te nemen. Zij hebben daar niet de financiële middelen voor en ook geen bevoegdheden. Hooguit in het uiterste geval bij instortingsgevaar. Bij het Sociaal Team en Mensenwerk Hogeland kan raad worden gevraagd voor hulp bij het dagelijks leven.

Voor alle panden in de gemeente wordt momenteel nog onderzocht hoe de verduurzaming gestimuleerd kan worden. Ook kan de gemeente ons in contact brengen met de adviseur Wonen over zaken als erfsplitsing, tiny houses of kangoeroewoningen om daar eventueel een informatieavond over te houden. Een vraagje over bereklauwen rondom het huis leidt tot de opmerking dat primair de eigenaar verplicht is tot verwijderen. De wens wordt geuit gedaan dat de gemeente hier meer informatie geeft zodat burens elkaar niet hoeven aan te spreken. Voor overlast in een buurt is het ook mogelijk hierover een melding te doen bij de gemeente.

Een opmerking over rijkserfgoedpanden en karakteristieke panden (er zijn hier 17): deze hebben naast actievare gemeentelijke aandacht ook recht op speciale subsidies.

Groen. In het ontwerp voor de Dirk Wieringastraat neemt de gemeente diverse maatregelen voor meer groen en biodiversiteit op. Plannen van het dorp zijn te ondersteunen via een medewerker van de gemeente. Het voorstel is om in de tweede helft van 2025 samen een actieplan te maken.

Energie. Initiatieven uit het dorp op het gebied van nieuwe energie brengen wij graag in contact een inhoudelijk adviseur van de gemeente. Samen mogelijkheden verkennen en kennis en ervaring delen. Denk aan dorpswarmteplannen en andere collectieve duurzame energievoorzieningen.

Tot slot: de algemene stemming in de zaal is: Tof dat er zoveel begeleiding mogelijk is en heel fijn dat de Gemeente serieus op de visie reageert en aan de slag wil gaan met het thema "Kalm aan". Wel zijn er ook zorgen over de kansen en de beschikbaarheid van gemeentelijk geld.

Froukje sluit af met de mededeling dat de gemeenteraad van plan is om bij ons langs te komen op **19 september a.s. om 15:00 uur**. In het kader van "De raad komt bij u langs".

Gelet op alle genoemde plannen en data in dit jaar is het van belang om snel, voor zowel de korte als de lange termijn, alle contacten te leggen, stukken klaar te hebben, vrijwilligers te peilen en draagvlak in het hele dorp aan te tonen. De werkgroep Dorpsvisie blijft de komende tijd als 'linking pin' tussen de gemeente en het dorp functioneren (dit ook in afwachting van de komende ontwikkelingen bij de vereniging Dorpsbelangen). Besloten wordt ook dat er twee rondes per e-mail aan iedereen zullen volgen: 1) om dit verslag ter kennisname te versturen en 2) voor het peilen van belangstelling voor deelname aan nieuwe projectgroepen (n.a.v. de korte presentaties na de pauze). Ook zal daarin worden ingegaan op de voorbereiding van het bezoek van de gemeenteraad.

Na de pauze volgt een reeks korte voordrachten met illustraties over plannen/wensen voor **Groen** (project Stinzenplanten en Bloei in Westernieland) en **Energietransitie**. Hierna kunnen belangstellenden zich alvast aanmelden voor deelname aan één van de 6 thema's.

Pauze - "Doe je mee?"

Han van der Want presenteert het **Stinzenplantenproject**, een nieuw initiatief dat, los van het project Groen, verder goed past bij de Dorpsvisie. Het gaat hierbij om het beplanten van het kerkhof in Westernieland. Rondom de kerk, ook onder de bomen. Deze plek is, naast andere in de Groningen, Friesland en Noordholland, uitgekozen door Landschapsbeheer en wordt gefinancierd door het Waddenfonds. Stinzenplanten zijn in feite wilde planten die sinds de gouden eeuw vanuit de hele wereld werden meegenomen naar Nederland om steenhuizen, borgen, kloosters en kerken op te sieren. Om te voorkomen dat deze planten het loodje leggen in de toekomst, willen de initiatiefnemers zorgen dat ze cultuurhistorisch bewaard blijven en dat er op de nog bestaande historische plekken weer een keur van stinzenplanten vanaf het vroege voorjaar gaat bloeien, zodat iedereen ze kan bewonderen.

Bekende soorten zijn: Adderwortel, Blauwe anemoon, Bonte krokus, Bostulp, Daslook, Gele anemoon, Gevlekt longkruid, Gevlekte aronskelk, Gevulde bosanemoon, Haarlems klokkenspel, Holwortel, Italiaanse aronskelk, Knikkende vogelmelk, Lenteklokje, Sneeuwlokje, Vingerhelmbloem, Wilde hyacint, Winterakoniet.

Het kiezen en plannen van de beplanting zal nog even tijd kosten, maar er wordt al gedacht aan een aangepast maaischema van het gras, omdat je de plantjes niet wil kortwieken voordat ze uit kunnen komen. Dat gebeurt in het voorjaar, dus de beplanting zou moeten beginnen in november.

Hiervoor zijn dan elk jaar een paar vrijwilligers nodig die dit willen doen. Dit gebeurt dan in samenspraak met medewerkers van Landschapsbeheer Groningen en het Terracollege, die dit zien als een project van zeker 10 jaar. Verder is de bedoeling dat goed wordt bijgehouden welke planten er wanneer bloeien zoals nu ook al bij Domies Toen gebeurt. Dat moet worden bijgehouden in de zogenaamde stinzenflora monitor. Een soort online-kalender. Dat houden we dan

als groep bij. Wie dat ook leuk vindt om te doen, kom erbij. Zo kunnen we plannen maken over nieuwe aanplant.

Heinz Schiller stelt voor om met een aantal belangstellenden te gaan brainstormen over de mogelijkheden voor **energietransitie**. Hij herinnert aan een eerder initiatief om een windmolen bij een boerderij te plaatsen en mogelijkheden voor het plaatsen van kleine windmolentjes. Het waait hier immers bijna altijd. Vergunningtechnisch zijn dit soort initiatieven lastig voor elkaar te krijgen. Misschien kan het anders.

De afgelopen jaren, toen zonnepanelen goedkoper werden, schaften veel mensen deze aan. Gaat dat ook gebeuren met batterijen? Als je collectief denkt zou je ook kunnen denken aan een systeem met enkele grote, in plaats van vele kleintjes.

Heinz roept op om een exploratieve groep te vormen om mee te denken voor de toekomst voor energie en voor de verduurzaming van je huis. Bij dit laatste zijn wellicht meer subsidies mogelijk dan gedacht, gezien het programma van Nij Begun. Er zijn voorbeelden van een coöperatief project in Den Andel en Tinallinge.

Kristin Wijnja herinnert eraan dat er sinds 1900 zeker 75% van onze insecten zijn verdwenen. Hoe kun je daar wat aan doen en vergroot je tegelijk het woongenot? Zij laat talrijke (onverwachte) voorbeelden zien van plekken in Westernieland waar zij mogelijkheden ziet voor **meer bloei**. Inheemse planten langs sloten, of straten of voetpaden. Vrije hoekjes, lange stroken en particuliere erven. Denk aan de hoek Heidemastraat-Addingalaan of het Kaakhornsterpad. Akkerranden of bloembakken. Elke berm is anders en als je het goed doet kun je overal wel iets zaaien of planten. Zelfs als je rekening houdt met kleine of grote maaibeurten door de gemeente. Landschapsbeheer wil ook wel meedenken. In de praktijk gaat het vooral om inheemse bloemzadenmengsels, bollen of vaste planten.

Met behulp van een kansenkaart met mogelijke locaties kunnen liefhebbers in het dorp aan de slag zoals met: overleg met aanwonenden, aantallen bollen/zaadgoed, afstemming met gemeente, aanvragen subsidie, zelf kweken en planten.

De vergadering wordt om 21:30 uur gesloten met een dankwoord aan alle belangstellenden, de presentatoren en de vertegenwoordigers van de gemeente.